

Warszawa, 28-02-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski

KMPT.571.2.2025.KKo

Pan
płk dr Andrzej Pecka
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

w korespondencji z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, prowadzonej w 2017 r.¹, Centralny Zarząd Służby Więziennej² wyraził aprobatę dla wprowadzenia praktyki wydawania osadzonym wyznawcom islamu w okresie ramadanu – gdy osadzeni ci powstrzymują się ze względów religijnych od przyjmowania posiłków przed zachodem słońca – ciepłych posiłków w termosach zabezpieczających je przed wychłodzeniem.

Badając powyższą praktykę w kolejnych latach, Rzecznik Praw Obywatelskich był informowany o cennych inicjatywach Służby Więziennej, takich jak np. opracowanie na terenie wszystkich jednostek penitencjarnych okręgu koszalińskiego przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę żywnościową w zakresie

¹ Znak sprawy w Biurze RPO: IX.517.1779.2017.

² Pismem z dnia 12 września 2017 r. (znak: BSW.451.3448.6.2017.AM).

zapewnienia wydawania odpowiednich posiłków osadzonym będącym wyznawcami islamu³.

Jednakże do Rzecznika Praw Obywatelskich nadal wpływają skargi w tym zakresie⁴, kierowane przez osadzonych z różnych jednostek na terenie Polski. Rzecznik, działając jako Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur, odebrał także w ostatnim czasie sygnały o niedostarczaniu wyznawcom islamu posiłków w termosach, co opisał w raporcie z wizytacji prewencyjnej⁵.

Stąd nadal w obszarze zainteresowania Rzecznika pozostają ewentualnie utrzymujące się trudności po stronie Służby Więziennej odnośnie do takiej organizacji wydawania posiłków, która umożliwiłaby osadzonym muzułmanom spożycie ciepłego pożywienia w okresie praktykowanego przez nich święta.

W związku z rozpoczynającym się dziś ramadanem zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o wskazanie, jakie rozwiązania przyjęto wobec omawianej kwestii w jednostkach penitencjarnych na terenie kraju, czy wszystkie zostały wyposażone w odpowiednie termosy, a jeżeli nie – jakie są plany w tej mierze bądź jakie inne środki wdrożono dla realizacji prawa osadzonych muzułmanów do otrzymania gorącego posiłku, zgodnie z gwarancjami kodeksowymi⁶.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

³ Pismo Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Koszalinie z dnia 17 sierpnia 2022 r. (znak: OI/KW.051.3.2022.DJ); znak sprawy w Biurze RPO: IX.517.741.2022.

⁴ W części uzyskano już wyjaśnienia organów Służby Więziennej, jedna pozostaje w badaniu przez Zespół ds. Wykonywania Kar Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (znak sprawy w Biurze RPO: IX.517.246.2025).

⁵ Zob. raport z wizytacji Aresztu Śledczego w Hajnówce (KMP.571.11.2024). Omawiany problem pojawił się także w toku poufnych rozmów przedstawicieli KMPT z osadzonymi w Areszcie Śledczym w Warszawie-Białolece podczas wizytacji prewencyjnej (raport w opracowaniu).

⁶ Zgodnie z art. 109 § 1 k.k.w. skazany przebywający w zakładzie karnym lub areszcie śledczym otrzymuje trzy razy dziennie napój i posiłki o odpowiedniej wartości odżywczej, w tym co najmniej jeden posiłek gorący, z uwzględnieniem rodzaju wykonywanej pracy i wieku skazanego, a w miarę możliwości także wymogów religijnych i kulturowych.